

Posudek na bakalářskou práci Lucie Malé

“Neologisms in Arudhati Roy’s *God of Small Things*”

Jako cíl své bakalářské práce si Lucie Malá stanovila zkoumání výskytu neologismů v románu *Bůh maličkovství* indické autorky Arudhati Roy. Práce cílí zejména na jejich morfo-syntaktické rysy a funkci v daném literárním kontextu. Autorka si v úvodu stanovuje tři premisy: 1) nejčastějším slovotvorným procesem zapojeným v textu je proces skládání, 2) český překlad obsahuje méně neologismů a 3) rozvržení neologismů v románu se bude měnit, frekvence jejich výskytu bude pravděpodobně podmíněna soustředěním kapitol na úhel pohledu dítěte.

Práce je tradičně členěna na teoretickou a praktickou část. První část práce, jež zároveň tvoří teoretické východisko praktické části, se zabývá detailním přehledem hlavních slovotvorných procesů typických pro anglický jazyk, jakožto i těch typických pro jazyk český. Autorka práce zde též stručně nastiňuje strategie spojené s přenášením neologismů z anglického do českého jazyka. Část práce věnovaná detailnímu popisu získávání a zpracování dat použitých v bakalářské práci obsahuje mimo zdůvodnění výběru jednotlivých zkoumaných kapitol i tvrzení poměrně zásadního charakteru z hlediska výběru zkoumaného literárního vzorku: výběr románu autorka zdůvodňuje nápadným množstvím neologismů, které “hrají důležitou stylistickou úlohu” (str.19). V porovnání s ostatní analýzou ovšem této značně plodné stylistické úloze věnuje pouze velice omezený prostor v závěru práce. Z tohoto hlediska je i poněkud překvapivé, že se autorka bakalářské práce bližším způsobem nezabývá zakotvením tohoto unikátního románu v indickém literárním kánonu a v indické kultuře vůbec. Přestože se nejedná o práci zaměřenou na literární analýzu, je možné konstatovat, že výsledná interpretace funkce neologismů je ochuzena o dimenzi kontextualizace textu v rámci postkoloniálních literatur. Analytická část práce se zaměřuje na formu, frekvenci výskytu a funkci neologismů a přistupuje k porovnání jednotlivých bodů původně stanovené hypotézy s výsledky provedené analýzy.

Lucie Malá v závěru své bakalářské práce konstatuje potvrzení své hypotézy: nejproduktivnějším slovotvorným procesem v románu *Bůh maličkovství* je skutečně tvoření neologismů formou skládání, což autorka dokazuje jejich množstevní převahou nad ostatními výsledky slovotvorných procesů. Dle tvrzení Lucie Malé je důvodem jejich častého zapojení zejména jejich schopnost zpřesnit význam a naléhavost výrazu. V autorkou vybraných kapitolách se potvrdila i další stanovená hypotéza, a to, že v českém překladu bude figurovat

menší počet odpovídajících neologismů. Nicméně v tomto bodě Lucie Malá upozorňuje na nutnost kompletní komparace obou textů, srovnání třech vybraných kapitol nepovažuje za zcela určující. Dále byla potvrzena i třetí výchozí premisa týkající se zvýšeného výskytu neologismů v souvislosti s výskytem dětského pohledu páru dvojčat. Autorka poukazuje na fakt, že neologismy se objevují především v šesté kapitole zaměřené výhradně právě na perspektivu dvojčat. Výskyt neologismů z hlediska jejich stylistické úlohy tak Lucie Malá interpretuje zejména v souvislosti s dětským úhlem pohledu, jehož vyznění je ještě zesíleno faktem, že se jedná o pár smyslově téměř kompletně propojených sourozenců. Výsledek tohoto propojení je idiosynkratická komunikace plná neologismů, která poukazuje a stvrzuje odtržení sourozenců od ostatního světa. Za celkem překvapivé a hodné dalšího studia se dá považovat spojení výskytu neologismů s událostmi a osobami značně negativního ražení, neologismy se tak stávají “privátními symboly” vtisknutými hluboko do paměti dvojčat. V této spojitosti Lucie Malá rovněž zmiňuje celkové pesimistické vyznění románu. Jelikož úvod chronologicky těsně koresponduje s tragickým závěrem, je zapojení neologismů již v úvodní kapitole chápáno jako předzvěst budoucího vývoje děje.

Bakalářská práce Lucie Malé odpovídá po stránce jazykové a stylistické požadavkům kladeným na tento typ práce. Autorka se vyjadřuje přesně a obratně, výsledný text založený na pečlivé práci s daty a jejich erudovanou analýzou je tak poučeným a podnětným zpracováním drobného výseku jedinečného díla indické literatury v angličtině.

Při obhajobě se Lucie Malá zaměří na následující otázky:

- 1) Autorka práce na straně 34 uvádí, že neologismy se velice často objevují ve spojitosti s řekou, což vysvětluje zejména spojením řeky jako místa tragických zvrátů v ději. Je možné uvést i jiné důvody, např. ve spojení řeky a sensorických vjemů s ní spojených, či jejího místa v indické kultuře?
- 2) Dětskému pohledu na svět dominuje smyslové vnímání, čemuž autorka práce přisuzuje časté zapojení neologismů při popisu chutí, zvuků, barev a vůní. Je dětská perspektiva jediným důvodem zdůraznění smyslového vnímání?
- 3) Z jakého důvodu si autorka bakalářské práce dala za cíl porovnat originál románu s jeho překladem do českého jazyka? Jak by ohodnotila své výsledné zjištění, co se počtu převáděných neologismů týče, z hlediska celkového vyznění překladu do českého jazyka?

Z výše uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze 21.5. 2014

.....
PhDr. Tereza Topolovská
oponent práce